СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 247. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 27-го ГРУДНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 27, 1986 No. 247. VOL. XCIII.

Студенти Мишиґенського університету обговорюватимуть Чорнобиль

Енн Арбор, Миш. (В.Б.) — Український Студентський Клюб тут в Мишиґенському університеті влаштовує „Тиждень усвідомлення — Український спектрум", в якому ряд доповідачів глибинно розглянуть справу трагедії в Чорнобилі. Для різноманітности буде показаний фільм та концерт гри на бандурі. Програма цілого тижня виглядає так: вівторок, 13-го січня — Ігор Федорович „Політична культура і Чорнобиль", середа, 14-го січня — Юліян Китастий „Бандура, концерт і пояснення", четвер, 15-го січня — „Лісова пісня", фільм накручений в Києві, п'ятниця, 16-го січня — д-р Дейвид Марилс „Колективізація в Західній Україні по Другій світовій війні" і „Економічні наслідки трагедії в Чорнобилі", субота, 17-го січня — Віктор Малярик „Українці не використали нагоди — Чорнобиль в засобах інформації".

Ці виклади та мистецькі імпрези будуть відбуватися в Енн Арбор.

У неділю, 18-го січня відбудеться театральна виставка в жанрі вертепу п. н. „Обірвані крила", виконує авангардний український театр молоді з Торонто. Заля середньої школи в Гемтремку, початок — год. 1:30 по полудні.

У понеділок, 19-го січня проф. Карр доповідатиме про випадок в Чорнобилі.

Організатори так очеркнули цілі своєї праці: Наша головна ціль є поширення українознавства в американському суспільстві. Щоб здійснити це, Український Студентський Клюб заплянував тижневу програму, зосередивши тему на трагедії в Чорнобилі. Метою нашою є ознайомлення з Україною не-українців і членів університетської громади.

Установи та підприємства Дітройту дали фінансову допомогу для проведення в життя цього амбітного пляну: кредитівка „Самопоміч", кредитівка „Будучність", ґалерія ЕКО, корпорація Сайлектрон, корпорація Кравн Системс і корпорація Метрік Тул.

Серед 40 студентів — членів УСКлюбу в Енн Арбор, головою якого є Ксеня Козак, є в більшості випускники українських шкіл Дітройту.

Відбулася нарада пластових виховників

Ню Йорк. — Тут у приміщеннях Пластового Дому відбулася в суботу, 14-го грудня ц.р. цілоденна нарада провідників юнацьких та новацьких частин в ЗСА.

Нараду скликала голова Виховного сектора Крайової Пластової Старшини пл. сен. Ніна Самокіш разом із крайовими комендантами пл. сен. Христею Ковч і ст. пл. Орестом Українським. У ній взяли участь зв'язкові та гніздові з цілого терену ЗСА, навіть з так далеких міст як Денвер і Чикаго. Учасники в числі 27 осіб вислухали ґутірок пл. сен. Наталки Соневицької і пл. сен. Людмили Дармограй про ролю і завдання пластових виховників у куренях УПЮ і гніздах УПН та на тому тлі відбулася оживлена дискусія присутніх. У дискусії, як завжди ключевою темою було вживання і знання української мови серед пластової молоді та дітвори, а виховники ділилися своїм досвідом у практичній праці.

Після спільного обіду, на якому був також присутній голова КПС пл. сен. Ігор Сохан, вичерпні інформації про Ювілейну Пластову Зустріч з приводу 75-річчя Пласту, яка відбудеться в серпні 1987 року на терені Канади дали комендант зустрічі пл.сен. Орест Джулинський, та пл. сен. Таня Джулинська, підсилюючи їх прозірками. Вони також роздали вже видруковані матері-

(Закінчення на стор. 3)

І. Ратушинська залишиться на Заході

Лондон. — Англійське пресове аґентство Ройтерс передало, що 34-річна поетеса і правозахисниця Ірина Ратушинська, яка прибула сюди в четвер, 18-го грудня, для лікування, не має наміру повертатися на батьківщину.

„Ми з Іриною плянуємо жити на Заході, — заявив в інтерв'ю її чоловік фізик Ігор Геращенко. — Я вважаю, що реальна можливість повернення в Совєтський Союз появиться тоді, коли дотримання прав людини стане там реальним не лише на словах, але й на ділі".

І. Ратушинська з чоловіком прибули в Англію з совєтськими закордонними пашпортами і визними візами терміном на три місяці. У понеділок, 22-го грудня, Ірина Ратушинська, яка в жовтні була несподівано звільнена з табору за три роки до кінця семирічного терміну ув'язнення, зустрілася з прем'єр-міністром Англії Маргарет Тачер. Зустріч тривала 35 хвилин.

Після того, як Ірина перейде лікування серця і хронічного бронхіту, вона має намір відвідати З'єднані Стейти Америки, Канаду, Австралію, Норвеґію, Голляндію і Швецію. Всі ці країни запросили її як почесну гостю.

Як повідомив репортерів англійський священик Ричард Роджерс, який в цьому році 90 днів просидів у клітці, вимагаючи звільнення Ратушинської, лікарі, які бадали Ірину минулого тижня, сказали, що вона дуже виснажена, але прийшли до висновку, що перенесені в ув'язненні злигодні, хоч і підірвали її здоров'я, але не спричинили такої шкоди, щоб його не можна було направити.

Відбудеться симпозіюм в справі ОСІ

Нюарк, Н. Дж. — В приміщеннях університету Сітон Голл в Савт Орандж, Н. Дж., відбудеться симпозіюм в справі діяльности Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ).

Симпозіюм влаштовує Конфедерація американських етнічних груп, Відділ в Ню Джерзі. В програмі є панель, в якому беруть участь: адвокат Роберт Морріс, голова Крайового комітету для збереження внутрішньої безпеки. Доналд Вілліямсон, адвокат, який боронив Юозаса Кунґіса, оскарженого ОСІ, Ленард Ф. Валентиновіч, адвокат, колишній асистент державного секретаря за президентури Джералда Форда, Марі-Ани Ріккен, директор Коаліції за конституційну справедливість і безпеку, її тема: звіт про оборону Карла Лінnаса, Божена Ольшанівська, голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, її тема: звіт про процес Івана Дем'янюка в Ізраїлі.

Модератором панелю є адвокат Андрій Филипович з Филядельфії.

Симпозіюм відбудеться в суботу, 10-го січня 1987 року, о год. 12-ій полудня.

Пишуть про українців в Ню Йорку

Ню Йорк. — В журналі „America: The Nissan Student Travel Guide" появився допис про українську дільницю на долині міста Ню Йорку.

В дописі головно описано 7-му вулицю, на якій є церква св. Юра, як рівнож і школа, крамниця „Сурма", ресторани, інші крамниці та Український Музей в околиці. Автор допису згадує, що церква є на вулиці ім. Шевченка. Крім згадки про поодинокі місця „українського Ню Йорку", автор подав список найпопулярніших крамниць і ресторанів з адресами і короткими описами.

До допису долучено знімку власника „Сурми" Мирона Сурмача, мол. у його крамниці.

В КОПАЛЬНІ НА ДОНБАСІ БУВ ВИБУХ

Москва. — Як подає агентство ТАСС в копальні вугілля на Донбасі на Україні вибух газ, у наслідок чого загинули робітники.

Агентство ТАСС повідомляє, що совєтський уряд вислав телеграми зі співчуттям до родин загинувших в копальні Ясіновська-Глибока, але ніде не подає числа вбитих. Ходять однак чутки, що це число є велике. Офіційне повідомлення прийшло з Центрального Комітету Комуністичної партії і Президії Верховної Ради СССР і було дуже коротке: „Вибух метану в копальні Ясіновська-Глибока в Донецьку у середу, 24-го грудня 1986 року причинився до втрати у людях". У вияснениі повідомлення було ще додано, що уряди УССР і СССР поробили усі заходи, щоб допомогти родинам вбитих і привернути в копальні порядок.

Копальня Ясіновська - Глибока лежить в Донбасі, де продукується найбільше вугілля в европейській частині СССР. Від 1981 року там введено нові технологічні засоби для кращого видобування вугілля. Вибух стався саме в часі, як продукція вугілля в СССР стояла доволі високо і є важливою з уваги на проблеми зі засобами енергії, які заіснували після катастрофи у Чорнобилі.

Повідомлення про вибух в Донбасі появилося дуже скоро як на совєтські відносини, бо вже в 24 години після самої катастрофи. Однак її справжньої величини ніхто не подає.

Води Мишиґенського озера руйнують побережжя Чикаґо

Чикаґо, Ілл. — Звідси, з цього міста вітрів, приходять тривожні вістки про рівень вод у Мишиґенському озері, що постійно підноситься і загрожує руїнницьким розмиванням побережжя довжиною 26 миль та глиб берега, на 35 стіп річно.

Загрожена і шосейна прибережна дорога Лейк-Шор-Драйв, ствердили недавно речники Армійського корпусу інженерів. Студія, проведена цими інженерами, каже, що води руйнують цвилким темпом набережну згаданої довжини, що служила досі заборолом проти вод озера протягом останніх півсотні років.

Тепер Чикаґо опинилося перед далемою, як запобігти дальшій ерозії берега, щоб врятувати побудовані на ньому високі люксусові будинки та не втрачати у користь озера чималого терену й пляжового піску, що його вже змила вода наполовину. Це в свою чергу загрожує зменшенням теж заробітків для чикаґівців під час літнього сезону, коли пляжі і побережжя відвідують мільйони американців. Найбільшої руйнації досі зазнала мешканева дільниця, що складається 20 бльоків, вздовж Савт Сайд, а іллинойська пляжа стейтового парку губить 100 стіп піску щороку.

Щоб спинити цю ерозію потрібно буде від 45-ти мільйонів долярів — за мінімальним підрахунком — до 800 мільйонів долярів, — за підрахунком оптимальним, але такі суми не під силу самому Парковому дистриктові, а треба буде допомоги для цього проєкту і від міста і від стейту, а навіть від Федерального уряду, — думає президент цього Парк-дистрикту Волтер А. Неч.

У СПРОБІ СХОПЛЕННЯ ЛІТАКА ЗАГИНУЛО 64 ОСОБИ

Багдад, Ірак. — Іракський літак, що вилетів у четвер, 25-го грудня ц.р. з Багдаду до Амману в Йорданії впав і розбився біля міста Арара в Савдійській Арабії після спроби невідомих терористів схопити його. В катастрофі загинуло 64 особи, а 43 були поранені.

Як повідомляють очевидці, які врятувалися, невідомі терористи кинули бомбу, яка вибухла в кабіні пілота, а другий вибух слідував в пасажирському відділі, після чого терористи почали стріляти. Наслідком того літак мусів приземлитися і при тому загорівся. Літак типу Боїнг-737 мав на покладі 107 осіб, в тому 91 пасажирів, 15 членів залоги і один агент безпеки.

Як інформує амбасадор Йорданії у ЗСА, на літаку мало бути два терористи з ливанськими пашпортами, але іракський уряд вважає, що терористами були іранці, а йорданський очевидець, який є серед врятованих людей, каже, що було чотири терористи, з яких два загинули в перестрілці з аґентом безпеки, який був на літаку.

На підставі інформацій аґентства Ройтерс, невідомі особи телефонували у Бейруті до них, щоб повідомити, що терористами були члени іранської групи шіітів, яка веде ісламську „святу війну", разом із членами шіітів з Іраку.

Як подає ізраїльська телевізійна мережа, терористами мали б бути члени досі невідомої групи п.н. „Революційна акція". Знову анонімний телефонний дзвінок повідомив до радіо і телевізійної станції в Бейруті, що терористи вимагають до 72 годин звільнити трьох арабських в'язнів, що сидять у тюрмі в Іраку.

Найбільше достовірний перебіг терористичної атаки подав колишній міністер внутрішніх справ Йорданії Сулейман Арар, який враз із своїм братом врятувалися з катастрофи.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВА АҐЕНЦІЯ безпечної їзди з Вашінґтону звернулася із проханням до автомобільної фірми Фольксваґен відкликати від власників 250,000 автомобілів типу „Ауді", які ця фірма виробила і продала від року 1978 до 1986, та удосконалити їх, зокрема направити проблему раптового пришвидшення в моторах згаданих авт, що вже здогадно спричинило 417 автових випадків, включно з 228 пораненими і навіть з чотирма вбитими. Названа вгорі урядова аґенція не наказувала автомобільній фірмі Фольксваґен щодо цих направ, бо все ще ведеться інвестиґація, чи дійсно части скарги на „Ауді" мають підставу, але названі урядові чинники тим часом суґерують самим автопродуцентам вглянутись у ці скарги і вмонтувати в авта запобігач проти спонтанного пришвидшення в моторах, якщо воно справді має місце.

ВЖЕ В АМЕРИЦІ Є 35 мільйонів родин з нерідними дітьми: пасербами і пасербицями, і кількість таких родин зростає денно на 1,300. Тому такими родинами все більше й більше цікавляться ті, що відповідальні за збереження родин, і вони вдумливо вивчають способи, як не антагонізувати нерідних дітей, бо це ці нерідні діти є головною причиною розбиття названих родин. Покищо рецепт на проблему не знайдено, але є однозгідна дорада фахівців: „ступайте потихеньку!"

НЕДІЛЬНИЙ НАПАД на трьох неґрів у дільниці Квінсу, Говард Біч, Ню Йорк, вчинений групою білих, викликав, як і можна було побоюватися, реванш — помсту з боку однієї групи чорних проти білих. У вівторок, 23-го грудня, два тузини чорних молодиків, з вигуками „бий білих, як білі б'ють нас!" і скандуючи слова „Говард Біч, Говард Біч!", напали на білого 17-річного хлопця і побили його. Врятували його чотири білих чоловіків, які кинулися йому на допомогу з двох автомобілів, що там проїжджали. Ці ж авта розігнали роз'юшену юрбу напасників, в'їжджаючи в гущу хуліганів, розпорошили їх і примусили тим до втечі. Поліція веде слідство і 25 детективів будуть розслідувати оцей другий расовий інцидент у Ню Йорку у тій самій дільниці міста.

ІРАНСЬКА АФЕРА НЕ сходить із сторінок преси й екрану телевізій, ані з радіових хвиль, і вже давно журналісти, репортери й коментатори не мали такої нагоди для новин і сенсацій, яку мають тепер. „Ню Йорк Таймс" з середи 24-го грудня приніс на першій сторінці вістку, що якась високопоставлена особа з Уряду Роналда Реґена мала бачити документ, писаний головою Сі-Ай-Ей Вілліямом Дж. Кейсі рік тому, де було написано про виміну американської зброї з Іраном за американських закладників, що їх пірвали ливанці. Цей „високий офіціял", який не бажав виявити своє прізвище, твердив далі, що в записці Кейсі згадано, що в разі викриття цього обмінного торгу з Іраном слід буде пояснювати ці потягнення бажанням нав'язати ширші політичні зв'язки з поміркованими колами в Ірані. Вістку цю трактується надто поважно, але все це може бути вигадкою, скерованою для дальшої компромітації Уряду і дальшої нагінки преси та іншої „мідії" на нелюбу їй консервативну Адміністрацію, — кажуть консервативні аналітики.

ЩОБ ДІСТАТИСЯ ДО Америки, 48 домініканських громадян, у тому жінки і діти, пливли човном у напрямі Пуерто Ріко, і вже майже подолали весь 90-милевий морський шлях і досягли берега, коли велетенська хвиля перевернула відносно невелике їх судно, у вівторок, 23-го грудня. Частина з тих людей утопилася. 16 врятованих домініканців — нелеґальних іміґрантів — прибережна американська охорона передала під конвоєм до чинників Служби іміґрації і натуралізації, а кільканадцять щасливців утікли в пуерторіканські гори, щоб уникнути обов'язкової депортації назад у їхню убогу острівну країну.

„НЮ ЙОРК ТАЙМС" з 24-го грудня не без вдоволення, хоч і легко камуфляжованого, стверджує, що „не всі клопоти президента Роналда Реґена містяться у Вашінґтоні, а що є вони і тисячі миль від столиці", в Пальо Альто в Каліфорнії, в місцевості, де Президентові мають будувати, — як це водиться в Америці, — бібліотеку для збереження для історії його президентської спадщини. Аж, мовляв, одна тисяча людей, мешканців з тієї заможної дільниці, на чолі з Семюелом Бейном, виступили проти плянувань, щоб „не попсувати" Реґеновими будівлями тих „холмів", до яких ці мешканці призвичаїлися. Ця група демонстрантів проти Реґена бібліотеки також старатиметься не допустити до того, щоб така бібліотека, якщо все таки буде побудована, була офіційно відчинена ще за каденції Реґена, тобто до 1988 року, як це плянує заснована для цього Президентська фундація Р. Реґена.

У СВІТІ

З ДИПЛОМАТИЧНИХ джерел Ісламабаду повідомляють, що 8-го грудня совєтські літаки помилково скинули бомби на позиції урядових військ в Кандагі, другому за кількістю мешканців місті Афганістану. Загинуло біля 100 осіб, в тому числі 70 афганських вояків. Бомби зрівняли з землею будинки місцевих відділів афганської комуністичної партії і державної безпеки. Повідомляють також, що один з літаків, які бомбардували, розбився в околицях міста. З 8-го грудня в район Кандагару були кинуті біля 3,000 совєтських і урядових вояків, які намагалися розірвати кільце облоги, яким партизани оточили місто. Під час боїв були вбиті 300 совєтських і афганських військовослужбовців, а 400 були поранені. За три тижні партизани знищили в цьому районі 10 совєтських танків і бронетранспортерів. Повідомляють, що бомбардування Кандагару совєтськими літаками викликало в Афганістані хвилю протестів.

ОБІ ПАЛАТИ уруґвайського парляменту проголосували за амнестію військовим, які правили країною від 1973 до 1985 року і були потім обвинувачені в порушенні прав людини. Президент країни Гулійо Санґінетті підписав цей закон. Проти амнестії голосувало 37 депутатів. Серед них були представники як лівих, так і правих партій. Коли засідав парлямент, на вулицях Монтевідео відбулися демонстрації протесту проти амнестії. Новий закон забороняє юридичне переслідування військових і поліцейських, яких раніше обвинувачували в порушенні прав людини в період до березня 1985 року, коли закінчилося правління військової хунти.

КИТАЙСЬКІ ВЛАСТІ заборонили студентам продовжувати демонстрації і Народна площа в Шанґаї була майже пустою. То тут, то там збиралися групи людей, але студентів серед них не було. Демонстрації були заборонені наступного дня після того, як на Народній площі зібралося 50,000 студентів з вимогою розширення демократії і свободи преси. У ці дні над Народною площею лунають, передавані радіом, заклики до спокою. Студентів закликають вернутися в авдиторії, кляси, ляборторії. Шанґайські газети нагадують про „керівну ролю комуністичної партії". Студент Шанґайського інституту сказав кореспондентові газети „Ню Йорк Таймс": „Якщо уряд має намір діяти шляхом заборон, то демонстрації стануть ще більшими".

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Вашінґтон Пост" Геррі Лі повідомляє, що новий партійний лідер Казахстану Ґеннадій Колбін, який зайняв місце Дінмухамеда Кунаєва, виступив на зборах республіканських керівників в Алма-Аті і накинувся на місцевих чинників за „безвідповідальність та інші неґативні прояви". Разом з Г. Колбіном на зборах був член Політбюра ЦК КПСС Міхаіл Соломенцев, який прибув до Казахстану у зв'язку з демонстраціями, що охопили Алма-Ату після усунення Кунаєва. Колбін і Соломєнцев побували на місцевому ринку, де закликали до піднесення сільського господарства в республіці і поліпшення забезпечення населення продуктами.

Відбулася зустріч приятелів Українського Музею

Принстон, Н. Дж. (М.С.). — У неділю, 14-го грудня ц.р., у вечірніх годинах відбулася в готелі Гаят-Рідженсі, в навечер'я св. о. Миколая, товариська зустріч, яку спонзорували Управа Українського Музею та відомі громадяни і меценати того ж Музею, пані Софія та д-р Карло Зайнінґери.

Після приємного коктейлю слідувала вечеря, під час якої відбулася святкова програма.

Марта Кічуровська-Кебало, відкриваючи програму зустрічі з притаманним їй ентузіязмом, привітала понад 200 гостей, які зібралися в елеґантній залі готелю, щоб у навечеря св. о. Миколая поновно відмітити 10-ліття Українського Музею, що постав завдяки наполегливим заходам Союзу Українок Америки. Підкреслила, що зібрані тут гості своєю присутністю не лише дали підтримку Українському Музеєві у його культурній праці, але теж вшанували всіх тих його піонерів, які не жаліли ні труду, ні гроша для того, щоб візія правдивого Українського Музею в Америці здійснилася.

Голова Українського Музею, д-р Богдан Цимбалістий, якого представила гостям ведуча вечором, своєю чергою привітав від Управи Музею всіх присутніх, які споріднені розумінням важливості існування Українського Музею в такому світовому центрі, як Ню Йорк, і які є готові допомогти в дальшому його розвитку. Зокрема він висловив слова глибокої вдячности меценатам УМ, Софії і д-рові Карлові Зайнінґерам за влаштування цього, з черги вже третього прийняття, які вони покрили власними фондами для придбання грошей для УМ. Два попередні прийняття були в їхньому домі в Принстоні.

Д-р К. Зайнінґер, німець з походження, є інженером мікроелектроніки. Впродовж 10 років він був директором наукових дослідів при RCA, а останньо став президентом великої німецької корпорації Сіменса. При стейтовому уряді є дорадником для технологічних справ. Д-р К. Зайнінґер має велику пошану до української культури і до українців. Він сам вивчив знаменито українську мову, навчив її разом із своєю дружиною своїх трьох дітей і включився в життя української громади. Він є членом Товариства Українських Інженерів Америки. Першу зустріч з українським світом він мав ще за студентських часів, за посередництвом своєї дружини Софії, яка була активна в українському культурному житті. Завдяки її знайомствам і впливам, Український Музей дістав одну дотацію з американських джерел і вона плянує працювати дальше в тому напрямі.

З черги промовляв д-р К. Зайнінґер, який на вступі назвав себе „адоптованим українцем". Він підкреслив красу української культури і мистецтва та сказав, що вірить в потребу їх збереження, „бо якщо ми не збережемо нашої культури, якщо ми цього не зробимо, то хто інший це зробить?" При тому подякував голові УМ, д-рові Б. Цимбалістому за те, що познайомив його з Українським Музеєм та його потребами

У мистецькій частині солістка оркестри „Червона Калина", що приґравала до танків того вечора, Оля Ходоба, віділрала на бандурі та відспівала декілька коляд, а присутні прилучилися до неї.

Під час зустрічі відбувся виграш картини Потороки та книжки з фотографіями історичних пам'яток Принстону. Виграш спонзорували подружжя Зайнінґери. Льоси на виграш були зладжені у формі малих дідухів — колоски пшениці з дерев'яною ложкою, перев'язані вузькою крайкою.

В часі вечора на Український Музей вплинули пожертви від: Української Щадниці у Філядельфії — 5,000 дол., Пластового Плем'я „Перші стежі" (Фонд ім. Якова Гніздовського) — 3,000 дол. Гандзя Савицька і Юрій Мицак — 2,000 дол. і по 1,000 дол. склали — 67-ий Відділ СУА — Філядельфія, Люба і Володимир Артимишин, Лідія і Володимир Гладкі, Лідія і Василь Кий, Роман і Надія Канюки Марія Тершаковець і Роман Гавриляк, Лідія Фіцалович, Ірена і Богдан Чайківські, Олена і Володимир Шиприкевичі, Надія і Мирослав Шміґель, а Юрій і Людмила Костюки — 130 дол.

НОВОРІЧНА ЗАБАВА В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. — Управа Українського Народного Дому в Трентоні влаштовує новорічну забаву 31-го грудня в залі української православної церкви Св. Юрія Переможця, при 839 Аллентовн ровд в Ярдвіллі, Н. Дж., біля Трентону. Вступ на забаву, включно з вечерею, є 25 дол. від особи. Гратиме оркестра „Чари". За дальшими інформаціями слід телефонувати до д-ра Теодозія Сендзіка на число (609) 587-6107, або до Михайла Бойцуна на число (609) 587-6716.

80-РІЧЧЯ С. ГОРДИНСЬКОГО

Ню Йорк. — В неділю, 28-го грудня ц.р., в Українському Інституті Америки відбудеться о год. 3-ій по полудні святочне відзначення 80-річчя Святослава Гординського, мистця-маляра, мистецтвознавця і поета, яке влаштовують чотири українські установи: Наукове Товариство ім. Шевченка, ОУП „Слово", В-во „Сучасність", і господар імпрези УІА. В програмі святкування виступлять голова ОУП „Слова" Остап Тарнавський, мистець Богдан Певний і сам автор, а вірші С. Гординського буде рецитувати Оля Кириченко-Шуган. Вступ 15 дол. від особи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Неоправдана хвальба

Офіціоз професійної асоціяції лікарів, відомий і престижевий „Журнал Американської Медичної Асоціяції", у передовиці в найновішому числі пера д-ра Чарлза Ґ. Мертела з славнозвісної Майо-клініки, виступив з критикою проти передчасної рік тому хвальби лікаря д-ра Стівена А. Розенберґа, що він знайшов лік на хворобу рака, про що трубіла відразу вся американська „мідія", а сам винахідник став протягом однієї доби популярною „зіркою" нарозхват різних телевізійних розмовних програм. Що більше, він і група дослідників з Крайового ракового інституту просто не мали спочинку від зливи телефонних запитів, що, мовляв, перетворювали телефонні дроти в розтоплений метал, — пише журнал „Нюзвік" з 22-го грудня.

Доктор Ч. Ґ. Мертел ствердив, що Розенберґ і інститут, для якого він працює, назвали безпідставно свій винахід — т. зв. інтерлевкін, або скорочено іл-21, „медичним пробоєм", бо лікування хворих цією речовиною спричинює розторощуючу токсинну реакцію, включно з жовтачкою, низьким тисненням крови і гострою анемією. Цей поважний медичний критик і авторитет у медичних колах закинув далі інститутові невірні статистичні дані. Інститут подав, що ліковані ліком іл-2 пацієнти виявили у 20 відсотках зменшення ракових туморів відхідної кишки, бо насправді реґресія хвороби спостерігається і при нормальному давнішому лікуванні цього типу рака. Скритикований д-р Розенберґ проте не уступає і опублікує десь за півроку свої досліди, що є „оптимістичні".

Д-р Розенберґ має вже другу контроверсію через його любов до популяризації своєї особи. Як пригадуємо, він брав участь у оперуванні Президента рік тому, коли Роналд Реґен переходив операцію рака товстої кишки. Тоді також д-р Розенберґ, не питаючи згоди на те Президента та його лікарів, виступив у засобах масової інформації із спекуляціями про операцію голови держави і про те, що Реґена чекає. Тоді ж Розенберґа критикували його колеґи і зверхники за надмірну ревність бачити себе у центрі уваги.

Речовина іл-2 — це природний складник, що міститься в імунній системі організму, але його вживання як ліку „пов'язане з таким гострим отруєнням організму, що це недопустиме і не компенсується ніякими переконуючими доказами правдивих терапевтичних користей", — стверджує редакційна стаття в згаданому журналі АМА.

Проблема в тому, що надто багато випадків занотовано в останніх роках знущання над людською недолею. Створюються інститути і за солені гроші винаходять „чудотворні ліки", які, неперевірені, більше шкодять, як допомагають. А люди платять і терплять...

Степан Женецький

СЛОВЕНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПРО МОСКОВЩЕННЯ УКРАЇНИ

Словенія, це одна із федеративних, складових, республік, комуністичної Югославії, щось таке, як...наша „Радянська Україна", що є складовою частиною московської комуністичної імперії, під зловісною назвою Совєтський Союз. У столиці Словенії, Любляна, появляється часопис „Дело", в якій була надрукована, 19-го липня ц. р., цікава стаття п. з. „Радянська Україна по-російському", в якій розказується про московщення України.

Стаття ця тим цікава для нас, українців, що її написав кореспондент не „буржуазної", західньої, а комуністичної газети, яка появляється в комуністичній країні, Югославії.

Словенський кореспондент газети „Дело" Антон Рупник відбув подорож з гуртом закордонних журналістів, що її організувало московсько-совєтське подорожне бюро „Інтурист" по Україні, і його стаття — це опис-репортаж з цієї подорожі. Стаття ця замітна вірними завваженнями автора про московщення України та гострими, протимосковськими висловами.

Із опису ясно виявляється, що словенський кореспондент з подорожі по Україні незадоволений, а навіть розчарований. Прибувши в Україну з Югославії, із комуністичної країни, де також „старші брати" серби, намагаються осерблювати, чи сербщити, народи інших складових частин, федеративних республік, та де люди дуже чутливо реаґують на переслідування національних прав, словенський автор Антон Рупник завважив брутальну русифікацію українського народу.

У своєму репортажі, з Харкова, кореспондент газети „Дело", пише:

Помістили нас у готелі Інтурист". Навіть якби перевернути все догори ногами, не знайшли б жодного сліду української мови. Але, це ж союзна центральна туристична організація й, очевидно, тому вона й тягне за собою, по всьому Совєтському Союзі, тільки російську мову — пояснив я собі це явище".

Але такі міркування А. Рупника виявилася неслушними, бо й поза „Інтуристом", все було позначене московським духом.

Уже перша їзда міським автобусом, — пише він далі, — показала мені, що для назв вулиць і площ, вживають тільки російської мови. І моєму подиву не було краю, коли я на площі України шукав українських написів. Замість російської назви 'Площадь Совєтської України', ця площа повинна б називатися по-українському 'Площа радянської України". Цю назву я почув у місцевій радіопрограмі. Я шукав і таки знайшов; на вулиці метро майже все по-російському (пояснення щодо безпеки в потягах обома мовами, хоча, очевидно, пізніше додали ще кілька дороговказів українською мовою. І ось, тут, я побачив, що українці „площадь" називають „площею", а улица" по-українськи 'вулиця'.

Оглядаючи місто Харків, група закордонних кореспондентів, серед них Антін Рупник, опинилися на „площі Дзержинського". На цій площі стоїть пам'ятник Ленінові. Але аж дивно було, що напис на цьому пам'ятникові був „українською мовою" — зазначає словенський автор.

Очевидно, кореспондент люблянської газети не знав, що пам'ятник Ленінові на площі „Дзержинського" збудовано в період українізації і тому на ньому напис був українською мовою. А це вразило Антона Рупника тим більше, що діти, яких привели туди учительки, деклямували вірші про Леніна виключно по-українському.

Провідник „Інтуриста" спробував пояснити, що в Харкові, мовляв, для більшості людей, російська мова є рідною тому, що це місто лежить „близько до кордонів із Російською федерацією".

Коментатор цього репортажу Орест Власов цілком вірно пише, що на таке вияснення провідника „Інтуриста", насувається настирлива думка: А чи не треба було б, за такою логікою, і в Гельсінках, що також лежить близько до кордонів Російської федерації, теж запровадити російську мову, як рідну?

Далі провідник „Інтуриста" твердив, що в Харкові, мовляв, у одній четвертині шкіл навчання відбувається українською мовою. Це, — наголошує Антін Рупник, — я й запам'ятав собі. І коли наступного дня група закордонних журналістів, а з ними і я, відвідали в Харкові школу харківського турбінного заводу, то все, геть чисто, що ми там побачили й почули, велося виключно російською мовою. Треба зазначити, що фахове навчання там провадить-

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Ор

ВІРМО, ЩО ТАКИ ПРОСЛАВИМО ЇХНЮ ПАМ'ЯТЬ ХРАМОМ ПАМ'ЯТНИКОМ

(Антін Драган, „Пам'ятаймо про Вінницю". Джерзі Сіті: „Свобода" В-во Український Народний Союз, 1986. 48 сторінок.)

Книга відомого журналіста й довголітнього редактора „Свободи" Антона Драгана „Пам'ятаймо про Вінницю" — це коротке дослідження жорстокого злочину народовбивства, що мало місце в 1937-38 роках. Під час цього нового голокосту, спричиненого московсько - большевицьким окупантом, знищено понад 10,000 невинного українського населення. Вчинено страшний злочин, якого ніяк не можна призабути. А тим часом большевики його спокійно приховують. Розкрито цю трагедію тільки 1943 року під час окупації України нацистськими вбивниками, які з неменшою жорстокістю розправлялися з українським народом.

І тут виринає питання чи ми й наші діти належно ознайомлені з цим кривавим злочином і чи ми в силі фактами довести його трагізм до свідомости вільного світу. Це справді велике завдання й в цьому напрямі дещо робиться. Проте цього, звичайно, не досить. Потрібно посилити наші зусилля, а це вимагає спеціяльних матеріялів і часу, якого так обмаль. Бо тільки від того, наскільки ми заздалегідь підготуємося до такої роботи, залежатиме успіх великої і потрібної справи — зрозуміти самим трагізм вінницького голокосту й широко про нього заговорити в світі. Поштовхом для цього є дослідження А. Драгана „Пам'ятаймо про Вінницю", що появилося заходами Українського Народного Союзу українською і англійською мовами.

Рецензоване видання, — це поширена фактами стаття „Розкрилася земля і показалося пекло", що появилася в „Альманахові Українського Народного Союзу" на рік 1972 (до 30-річчя розкриття совєтського народовбивства у Вінниці). Покійний Антін Драган в розмовах часто згадував свою статтю, маючи на увазі, що розумне й арґументоване обговорення такого трагічного злочину викликає інтерес до його пізнання й надовго запам'ятується. Розмовляючи з ним про ці події, видно було, як міняється його обличчя. Воно ставало суворим, адже, в липні 1943 року, він бачив власними очима розриті масові вінницькі могили з тисячами помордованих земляків. Його великим бажанням було поширити цю статтю потрібними свідченнями й видати її українською і англійською мовами. Це він зробив перед своєю смертю, а Український Народний Союз видав цю працю і широко її розповсюдив серед своїх і нам прихильних сусідів.

Розгортаючи книжку звертаємо увагу на її заголовок, поданий наказовим способом, що має тут своє окреме значення. Він виражає наказ, спонукання, прохання, побажання. Це й мав на думці автор, а саме, щоб ми зберегти в пам'яті цей страшний голокост і його ніколи не забули. Дослідження складається зі вступу й 23-ох коротких розділів. Велике значення мають тут свідчення рідних. Це автентичні документи, які промовисто стверджують і описують народовбивчий терор. Дії, що проходять в межах абсурду! Чи ж можна когось заарештувати і вбити під закидом „саботажу", що, мовляв, він винен, що колгоспна свиня не народила передбаченої кількости поросят, що їх було вираховано в божевільному пляні сталінської п'ятирічки. Або заарештувати й розстріляти невинного колгоспника, бо мовляв в колгоспі здох кінь. А скільки людей було заарештовано й розстріляно взагалі без жадної причини. Усі ці й їм подібні випадки задокументовані в книзі. Вони переконливо доказують, що це був запляний ґеноцид. Драган так змальовує становище: „Ніхто не знав ні дня ні години, коли до його хати під'їде 'чорний ворон', закрита чорна автомашина НКВД, в якій зникли навіки мільйони людей".

Видання має також короткий список використаної літератури в чотирьох мовах. Ілюстрації до книги роблять потрясаюче враження і то почавши від абкладинки з рисунком розстрілу. Усе тут посилює трагізм народовбивства й дослівно паралізує елементарні людські почуття і здоровий глузд. Книжка в цілому невелика розміром, але дає об'ємистий матеріял у формі цифр, свідчень і заключень міжнародної судово-лікарської комісії, що діяла на місці розкопів масових могил у Вінниці.

Підсумовуючи, хочемо зацитувати слово єпископа Григорія на похоронах закатований жертв:

„Сьогодні ми вже дев'ятнадцятий раз зібралися на це сумне прощання, на це жахливе видовище, щоб піднести нашу спільну молитву за душі найкращих синів і дочок України, яких найбільший людожер світу в найжорстокіший спосіб знищив і кинув у ці пекельні ями.

Перед нами зараз лежать 960 святих мученицьких останків, приготованих до похоронів. А погляньте на ці довжелезні братські могили! У цих могилах уже спочиває 8,479 достойних синів і дочок України, яких ми вийняли із тих пекельних ям і за християнським похоронним чином поклали в ці почесні братські могили... А скільки таких ям по широких степах і лісах Сибіру, Соловків і Колими?!

Ми, дорогі мої, мали намір побудувати на цих святих могилах величавий храм-пам'ятник у подарунок спочилим. Дякуючи щедрій руці нашого народу, вже зібрано більше, ніж потрібно для цієї споруди.

Але, як видно, не судиться нам цього виконати. Одначе, віримо, що прийде час, коли тут буде стояти храм на честь усіх святих мучеників і в ньому будуть день і ніч возноситись молитви до Бога за їхні праведні душі".

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про рік, що проминає

Кажіть, що хочете, але Новий Рік відчуваємо таки із 1-им січня, а не з 14-им, коли він припадає в українському календарі. Таки 1-го січня зміняємо листок в календарі, починаємо писати нове число року і відчуваємо, що переступили поріг, за яким стоїть велике невідоме.

Саме такий момент будемо переживати в найближчих днях і може у якійсь спокійній годині пересунеться перед нашими очими цей рік, який відходить від нас і всі його радісні та сумні події. Що принесе 1987 — в Божих руках, і ми не в силі цього відгадати.

У 1986 році з Божої волі ми пережили стільки подій, що й зрахувати їх годі. На перше місце висувається потрясаюча трагедія нуклеарного вибуху в Чорнобилі, яка порушила справді цілим світом і яку „Енциклопедія Бріттаніка" в останніх днях назвала найважливішою подією року. Сумно, що така трагічна подія зробила Україну славною, а ми так далеко — поза океаном могли радіти, що бодай з того приводу Україна на устах цілого світу. Але як кожна новинка, так і ця вже давно стоїть на першій сторінці чужинецької преси і ми теж забуваємо про це, що наслідки Чорнобиля ще довго, довго будуть нищити людське здоров'я і вбивати невинних наших земляків.

А все ж не зважаючи на трагедію Чорнобиля в останньому році ми переконалися, що навіть події з-перед 50 років можуть стати актуальними і зацікавити чужих, коли це відповідно зробити. Ми маємо на думці появу фільму про Великий Голод під назвою „Жнива розпачу" і книжки англійського історика і письменника Роберта Конквеста на цю саму тему п.н. „Жнива смутку". І одне і друге розбудило нове і поважне зацікавлення Великим Голодом в Україні і, здається, щойно тепер англомовний світ зрозумів, що це було і яка трагедія зустріла український нарід та скосила майже 7 мільйонів з волі Сталіна та його прибічників.

На іншому відтинку ми — українці у вільному світі — віочули в проминаючому році руку совєтського режиму, що сягає по нас аж тут, де здавалося б можемо жити безпечно як горожани країн, що нас прийняли після Другої світової війни. Справа напастей ОСІ на українців — псевдо коляборантів, досліди комісії Дешена по цій самій лінії в Канаді, а передусім справа відданого в руки Ізраїля Івана Дем'янюка не сходили цілий рік із сторінок преси та із наших розмов, почувань і думок. Ми оптимісти — отож віримо, що може однак 87-ий рік принесе нам зворот і справедливість у цьому напрямі.

Згадуємо проминаючий рік і перед нашими очами проходить довга черга так добре знайомих, відомих широко постатей із нашої спільноти, які у цьому році відійшли від нас назавжди. І тут, на жаль, важко найти таких, щоб їх заступили: редактор Антін Драган, сенатор Павло Юзик, активний голова так потрібної організації Американці в обороні людських прав Ігор Ольшанівський, провідник ОУН Ярослав Стецько, а в Україні дві світлі жіночі постаті Олена Антонів-Красівська і Катруся Зарицька-Сорока.

Але рівночасно таки виростають нові люди із молодшої ґенерації, які стараються й по інакшому, але йти слідами своїх попередників. Ми бачили їх в останньому році на Гельсінкській конференції у Відні, ми завважували їхню активність у комісії Дешена, у поширенні фільму „Жнива розпачу" і у десятках інших політичних акцій. Це ці молодші які висунулися в останньому році також на передові місця у науковому світі, вони стали тими що ширять правду про Україну.

Уміли ми в проминаючому році показати також наше серце і нашу жертвенність. Коли пригадаємо тільки які величезні суми гроша склали наші люди на різні цілі, як один полуденок приніс 100,000 долярів на будову українського музею, а одиниці складають тисячі долярів на Гарвардський проєкт у 1000-річчя Хрищення України; а рівночасно з якою сердечністю українська громада вітала усюди братів з Польщі та Англії що приїхали на американський континент, щоб нести звуки української пісні і красу українського танцю, — то стає тепло на душі, і здається, що 1986 рік не пройшов лише у смутку та втратах.

Тож кінчаймо його з вірою у Божу справедливість і з вірою в українську людину.

О—КА

ГУБЕРНАТОР НЮ ЙОРКУ Маріо Квомо і законодавці в Олбані оголосили увечорі в понеділок, 21-го грудня, домовлення на суму 8,6 біл.дол. для п'ятирічної програми докорінної перебудови транспортової системи міста Ню Йорку, що включає підземку, автобуси та підміські залізниці. Разом з цим домовленням дійшли обидві сторони до згоди „заморозити" ціни за проїзд названими засобами масової транспортації на три наступні роки. Рішення про те, як саме фінансувати різні частини цієї програми перебудови, відсунуто тим часом на наступний рік.

Перл Бак

ТРУСКАВКОВА ВАЗА

(під Різдво)

(З англійської мови переклала Любов Коленська)

IV.

Вони чудові! — кликнула вона. — Все вже готове, Том! Але аж тоді подаватиму до столу, коли й ти, мій любий будеш теж готовий до вечері.

Кілька хвилин пізніше він вигукнув із лазнички:

— Дозволь мені відчинити пляшку. Продавець точно мені пояснив як це зробити.

— Мені навіть й на думку не приходило її відчиняти! — відгукнулася вона.

І вечір проходив у досконалому гармонійному настрої. — „Строганоф" — знаменитий, — похвалив Том, і вони підливали його вином. Це була доволі велика пляшка, а вони раз-у-раз наповняли свої келехи вином.

— Знаєш... раз воно відкорковане — пізніше і так уже не буде... добре, — сказав Том. Це так мені пояснив продавець. Вправді я міг купити лиш половину пляшки, але я захотів купити — цілу. Я теж йому сказав, що сьогодні святкуватиму свою річницю шлюбу із... найкращою дівчиною у світі. Власне так я йому це сказав.

— Ах, Том, ти дійсно так думаєш, — кликнула вона. — Може ти мені не повіриш але з-поміж усіх чоловіків, що їх я знала — для мене — ти найгарніший з-поміж них усіх. Досі я не зустріла ще мужчини, щоб був тобі рівня.

— Кинь про це говорити, Марджорі, — сказав Том. Ти знаєш, я ж закохався в тобі з першого погляду. Це було в церкві. І ти в-в ро-ро-ро-жевому виглядала, наче... янгол.

— Але ж, Том, я тоді була в голубому!

І він зараз спростував свою помилку:

— У го-го-лубому... наче янгол.

Розмова їхня плила в безконечність: вони — раз-у-раз наповняючи свої келехи і навперeміну сміючись — розмовляли... розмовляли... Марджорі ніколи ще не чула, щоб Том так багато говорив, та й що і казати — говорила і вона, а до того ж вони говорили двоє... нараз. А потім присунули крісла близько-близесенько один біля одного і вона почала йому розповідати... як то її дідо зробив трускавкову вазу, як приніс її додому і, подарувавши її родині, сказав, що вони ніколи її не сміють продати. Вона ж бо на ввесь світ — унікальна!

— Тттак, що Том, ти знаєш, що ми не шміємо-о-о-ніколи її про-продати...

— Не шміємо, не шміємо її про-продати, — погодився він. Вона... над-надзвичайно гарна, — влашне вона є над-над-звичайно... вона — чу-чудова...

І обійнявшись, вони підвелися від столу, залишаючи посуд невмитим.

— Нині... нині ніякого миття пошуду... Сьогодні... ми на при-прийнятті: хо-хо-ходімо танцювати і с-с-с-святкувати...

Та ноги ледве їх слухались і танцювати було дуже важко. То й вони хилились один на одного — сміючись і сміючись безугаву. І врешті вкрай втомлені, але все ще сміючись, поклались у постіль.

Місяць пізніше, кілька днів перед Різдвяними Святами, Марджорі раптом вирішила, що їй треба піти до лікаря.

— Том... я почуваюсь якась не своя... — того ранку вона йому сказала.

Від кількох днів вона втратила зовсім апетит і він дуже затурбувався, що вона направду може бути важко хвора... Та й тому ще був переляканий, бо в них зовсім не було грошей.

І він їй сказав:

— Тобі таки конечно треба піти до... лікаря.

І того ж ще пополудня, після праці, вона зайшла до лікарського бюра. Коли нарешті вона прийшла додому було так пізно, що Том чекав на неї уже неймовірно затривожений. А вона знесилено, безмовно й ридаючи зісунулась у його рамена.

— Що сталося?... Що такого?!... — вигукнув Том. Він подумав, що з Марджорі мусить бути щось серйозного — і серце його побігло шаленим ґальопом в грудях — рак? — туберкульоза?... Це може щось жахливо небезпечне... Їй напевно... страшно вмирати, а він?... — яке йому життя без неї?

— Кохана... кохана моя, — розпачав він. — Ти нарешті про це мені скажи... Люба моя, перестань уже плакати... Ми один одному будемо допомагати. Я тебе вирятую... Марджорі?...

Вона підвела голову — а на щоках її блищали сльози:

— Том, ми будемо мати дитину...

— Ди... — і він загикнувся.

— Дитину, — повторила вона.

— Неможливо! — викрикнув він.

— Але ж так воно є. Лікар цього зовсім певний.

— Але ж до дідька!...

— Уже зразу не став біля дитини поганих імен...

— Ні... Ні... Я таки думаю, що це... неможливо.

— Том... Пригадуєш — це було... вино.

— Вино? — і на його обличчі зарисувалось безлузде остовпіння.

— Том... святкування наше... річниця... забув?

— Ох... ні — простогнав він.

Вони видивились одне на одного — огорнені почуттям паніки — і раптом її погляд зупинився на вазі:

— О — ні... Продати її — ми не можемо, — сказала вона.

— Певно, що ні, — рішучо заявив Том.

— Але ти можеж її занести до... музею піддала вона йому думку.

— Навіщо? — поспитав він, глянувши на неї розгублено.

— Просто для її оцінки, — сказала вона. Алжеж музей — це не... крамниця!

— Гм... Це правда...

— Це дійсно не те саме!

І Марджорі і Том прийшли до однозгідного, що наступного дня у неділю вони разом виберуться до музею. Про цей величезний музей вправді вони вже чули, але ще ніколи там не заходили.

Прийшовши туди, вони запитались за його куратором — молодим, метким, темнобородим чоловіком:

Він ніжно узяв трускавкову вазу в обидві руки:

— Звідкіля вона у вас опинилась? — запитав він.

Тоді вони розповіли про все від самісінького початку: як то вони вперше один одного побачили в Брірли Гилл, у Стеффордширі, Англії, як вона оту вазу, наче дитину, всю дорогу сюди несла в своїх раменах...

— Але тепер, — сказала вона, — я справді матиму дитину. І тому нам потрібний дім і городчик біля нього, де могла б я залишити возик, щоб в той час, коли я прибиратиму в хаті — дитинча спокійно собі спало. Очевидячки, тепер я примушена покинути свою працю. А в дійсності — ми дуже вбогі.

Куратор засміявся. І сміх його прозвучав особливо приємно і мило:

— Ви вже більш не вбогі, — сповістив він їх. — Музей дуже радо заплатить вам 25,000 долярів за оцей унікальний твір фірми Стівенса і Вілліямса. Я ще ніколи не бачив такої чарівної і вишуканої роботи — як оця ваза. І сумніваюся, аби десь у світі найшлась їй подібна.

— Та й мій дідо казав, що отакої немає ніде, — сказала вона.

— Отже... купіть собі дім і городчик. А вазу залишіть тут. Я вам зараз випишу чек.

— Що ти на це, Марджорі? Хіба сьогоднішню нашу трансакцію можна назвати продажем?

— Ні, — сказала з усією рішучістю Марджорі. Абсолютно — ні! Це зовсім щось інше! Я певна, що мій дідо повинен би бути гордим, що вона залишиться у музеї. Якщо б він був тут з нами — я те саме повторила б йому. І в пам'ять мого діда — нашу дитину назвемо Денієлем. Сюди я його реґулярно приводитиму, кажучи: „Цю вазу створив твій дідо. Пам'ятай — цього ти ніколи не забудь! Це буде, наче його пам'ятник!".

Загорнені в радість вони поверталися додому: вона тісно притулена до його рамени, — він із безпечно захованим чеком у нагрудній кишені плаща.

— Думаю, Марджорі, що ми повинні почати розглядатись за домом, — сказав він їй. — Чи ти собі можеш це уявити, що ще перед Різдвяними Святами, ми можемо бути в нашому власному домі!

— І які ж щасливі й радісні будуть ці Різдвяні Свята, — відповіла вона. — А все те завдяки ...трускавковій вазі.

Появилося різдвяне число „Слова Підгаєчан"

Дітройт (З. Ст.). — З датою грудня 1986 року тут появилося нове число „Слова Підгаєчан", ч. 1-2 (33-34). Вийшло подвійним об'ємом, бо через недомагання відповідального редактора число за червень 1986 року не появилося.

Цей періодик Головного Комітету Підгаєчан виходить уже 17 років. Крім суто реґіональних справ поміщує також статті загально громадського характеру.

Доволі багатий зміст цього числа включає статті: Документаційно-Інформаційний Центр; „Поляки й українці" (переклад д-ра Романа Голіята із „Зошите гісторичне", Париж 1986 р.); поема Анни Смолій „Золоте Підгаєцьке Поділля"; продовження спомину Василя Папіжа „До найближчого поїзду"; Анна Бойцун „90-ліття д-ра Олекси Яворського", хроніка; святочні побажання й багато іншого.

Це число можна набувати в Головному Комітеті Підгаєчан в Дітройті, висилаючи 2 дол. із замовленням на адресу: Holovnyj Komitet Pidhajeczan, 7409 Greenview Detroit, Mich. 48228.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ІЗ УСІХ ЧЛЕНІВ УРЯДУ найкраще в іранській кризі списався секретар оборони Каспер Вайнберґер, який від початку до кінця, як він твердить, був проти будь-яких контактів з Іраном, хоч такі контакти могли сприяти звільненню американців, пірваних закладників з бейрутської неволі. Тепер у Конґресі К. Вайнберґер втішається найбільшою славою, а на цьому йому дуже залежить особливо ще й тому, що він хоче дістати від Конґресу схвалення високих фондів на оборону ЗСА, — подає „Нюзвік" з 22-го грудня.

ЯК ПОВІДОМИВ ОФІЦІОЗ сандіністського режиму газета „Баррікада", Совєтський Союз підписав угоду, згідно з якою він надасть Нікараґуа в наступному році економічну допомогу у висоті 300 мільйонів долярів. Значну частину совєтської допомоги буде становити бензина, сировина і обладнання.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

яли з першими інформаціями про зустріч.

В нараді взяв участь головний булавний юнацтва пл. сен. Роман Копач з Канади, який як ведучий „Скобиним Кругом", подав свої думки на тему відношення виховників до „Скобиного Круга".

Нарадою вела справно голова Виховного сектора КПС пл. сен. Н. Самокіш.

Учасники в більшості з молодших рядів пластових виховників, висловлювали свої думки на тему виховної праці, її труднощів та успіхів та ставили ряд питань у зв'язку з підготовою чергової Ювілейної Зустрічі яка повинна згуртувати якнайбільше пластового юнацтва і старшого пластунства із теренів ЗСА та Канади.

СПРОСТОВАННЯ

В „Свободі" ч. 241 з 18-го грудня 1986 року у звідомленні „Екзекутива УАКР відбула свої чергові наради", слід виправити, що „Чільні представники ВФ і Відділу УККА були присутні". Також пропущено, що на імпрезі був присутній Президент УНР в екзилі Микола Лівицький з дружиною.

Михайло Нич

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили:

X —86

3,000.00 дол. д-р Александер Стрільбицький (в память Батьків),
по 1,000.00 дол. Александер Ярош, Марія Чучман,
500.00 дол. Остап Котик-Степанович,
350.00 дол. д-р Володимир Палашевський (в память Батьків Івана і Параскевії),
по 100.00 дол. д-р Лев Мельник, Евстахій Држко, Марія Марусяк д-р Романі Лідія Смик (родинний даток за 4-ий квартал 86 р.), інж. Володимир Винницький, Укр. Патр. Товариство в Джерзі Си્ті, Н. Дж. (в память помершого члена Управи бл. п. Інж. Івана Кравчука), д-р Володимир Кліш, Теодозій і Віра Сендзік,
82.00 дол. прихід зі Святочних Сходин в 2-гу річницю смерти сл. п. Патріярха Йосифа в Трентоні, Н. Дж. — переслала Дарія Кузик,
по 50.00 дол. Володимир і Анастазія Мерещак (з нагоди 40-ліття Священства отця Шамбеляна — Протоієрея Стефана Чомка в Гартфорді, Конн.), Нестор Ходновський,
40.00 дол. Катерина Фука,
35.00 дол. д-р Іван Олексишин (звернений гонорар),
по 25.00 дол. д-р Мирослав і Любомира Мичковські (замість квітів на могилу бл. п. Марії Гороховянки в Торонто, Канада), Олена Куса (у память першого мужа бл. п. Івана Біленького і сина Володимира та другого мужа Івана Кусого), Андрій і Катарина Бук (у другу річницю смерти сл. п. Патріярха Йосифа),
20.00 дол. Галина Назар,
15.00 дол. Теодор Королишин,
10.00 дол. Михайло Мичковський (замість квітів на могилу бл. п. Марії Гороховянки в Торонті, Канада).

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили:
100.00 дол. Н. Н. Філядельфія,
50.00 дол. Дарія Кузик,
20.00 дол. Марія Марусяк,

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Лева Барили — збирали Л. і С. Світенко і Г. Стахнів. — Берлін, Н. Дж. зложили:
по 20.00 дол. Г Кузьмінська, М. і Д. Молдован, Л. і С. Світенко, О. і А. Кобаса, Дудинський,
по 10.00 дол. Г. і А. Стахнів, С. Нанашко, Г. Сінельник, М. Ремчук, М. і Р. Флюнт, Т. Олійник, С. Ковалишин, М. Барило, М. Білинська,
по 5.00 дол. М. Ваповський, Е. Талагадзе, О. Брик, І. Бейсюк, Кріль, Л. Саврас, М. Панкевич,

Збірка Українського Патріярхального Товариства — Відділ в Керґонксоні, Н. Й. підчас Жалібної Академії в другу річницю смерти сл. п. Патріярха Йосифа, переслав Стефан Яць. зложили: (листа ч.1)
100.00 дол. С. Олексів,
50.00 дол. П. Яців,
по 20.00 дол. М. Р. Палюх, В. А. Мерещак, Е. М. Смішкевич, Р. О. Равлюк,
по 10.00 дол. Д. Хухра, С. Е. Луковський, В. Д. (нечітке), Г. Слобода, Н. Стефанишин,
по 5.00 дол. Б. Качур, Т. Паш, І. Р. Бобяк, Н. Кравців, І Барон, К. Терлецька,
3.00 дол. М. Ґерус,
2.00 дол. д-р Жарський,
по 1.00 дол. Кокоруда, Д. Кульчицькі, О. Кобзар,

листа ч. 2 — зложили:
15.00 дол. Г. Хамула,
по 10.00 дол. д-р О. Волянський, д-р Р. О. Мороз, О. Безкоровайний, А. Шубак, М. Рубич,
по 5.00 дол. М. Аврамчук, В. Новицький, С. Орловський,
по 2.00 дол. І. Г. Зелик, Н. Н.

листа ч. 3. — зложили:
70.00 дол. О. Е. Яворський,
по 10.00 дол. д-р О. С. Барановський, І. М. Паращук, Е. Рубчак, О. Денисенко, д-р Б. Кондра,
5.00 дол. Степан Яць,

Листа ч. 0036А — збірка в Маямі, ФЛЯ., зібрав Павло Ґаладза, переслала Вероніка Цегельська, зложили:
по 50.00 дол. Василь Ґелембин, Михайло і Ольга Ковальчук,
по 25.00 дол. П. Івашко, О. і Л. Маринюк,
по 20.00 дол. Т. і В. Гарасим, Михайло і Ольга Болюх, Михайло і Іванна Яремко, Осип Сохор,
по 10.00 дол. Богдан і Ева Лужняк, П. Паращук, В. Тритяк, Х. Ракуш, Роман Венґльовський, Іван Коцур, М. Кобрин, Вероніка Цегельська, О. Бардахівський,
1.00 дол. П. Гевко,

Пожертви на Патріярший Фонд в Ню Гейвен, Конн. — переслала Павлина Лодинська, зложили:
150.00 дол. П-ні Витвицька,
по 5.00 дол. П-ні Рудка, П-ні Самотіха,

Листи ч. 2012, 2013, 2014 і 2015 — збірка в Денвері Кол. в другу річницю смерти бл. п. Патріярха Йосифа переслав мґр Іван Костюк, листа ч. 2012 зложив:
500.00 дол. Ярослав Стецюк, (збірщик).

Листа ч. 2013 — збірщик інж. Олександер Лиско, Денвер, Кол. зложили:
25.00 дол. Орест Колтунюк,
20.00 дол. о. Павло Бабяк,
по 10.00 дол. Іван Венжівський, В. Цебри, Крушельницький, Горчаківський, Евстахій і Анна Кравчук,
по 5.00 дол. Дмитро Дутчак, М. Семкович,

Листа ч. 2014 — збірщик мґр. Іван Костюк, Літтлітон, Кол. зложили:
по 20.00 дол. Іван і Софія Костюки, Теодозій і Ева Федак, Данило Шелет (нечітке), Корнель Крупський,
15.00 дол. Богдан і Татяна Вихері,
по 10.00 дол. Зенон і Маруся Коритко, Іван Макарух, Ігор Гаєцький,
по 5.00 дол. Еміль Канюк, Василь Черешня (нечітке), Леонід А Бірд, Богдан і Марія Маколюндри, Дмитро Дутчак, Людвик Засіковський (нечітке), Ярослав Нижник, Стефанія Стебельська,

Листа ч. 2015 — збірщик мґр. Іван Костюк, Літтлетон, Кол. зложили:
по 20.00 дол. Осип Сенів і Кей Роджерс, Богдан і Марія Фіґлюс,
по 10.00 дол. Павло Гоменишин, Евстахій і Анна Кравчук, Ярослав і Анна Ганчар, Л. Колтунюк, Петро Лунь,
5.00 дол. Андрій і Ольга Волошин,

Листи ч. 0040А і 0041А — збірка в Гантері, Н. Й. — переслала Ольга Кобзяр.
Листа ч. 0040 А — збирала Ольга Кобзяр, зложили:
по 100.00 дол. Дмитро Круль, Степан і Надя Костики, д-р Ірена Гребеняк, Марія Кознарська,
80.00 дол. Ольга Кобзяр,
50.00 дол. О. І. Гарасовські,
40.00 дол. Л. Р. Мусії,
30.00 дол. Софія Андрушків,
по 25.00 дол. Петро Кобзяр, Д. Л. Поритко, Володимир Гірняк,
по 20.00 дол. Едвард і Марія Козаки, Стефа Пурій, Орест і Софія Питлярі, Ірена Качмарська,
по 10.00 дол. Галина Назар, Степан Салик,

Листа ч. 0041А — збірщик Й. Іванчук. — Віндгем, Н. Й. зложили:
по 50.00 дол. Б і Є Титла, Л і Д. Явні, В. і Л. Макаревичі, Теофіль Кулик, Богдан Титла, Маркіян Титла,
по 30,00 дол. Ярослав і Алла Лешко, Ярослав і Люба Федун, Юрій Ференцевич
по 25.00 дол. Віра Андрушків, Любомир і Ляриса Зелик, Ярослав і Марія В., Богдан і Ірена Чайковські, Богдан і Христина Шелдон, Богдан Кузишин, Володимир і Богданна Сних, Богдан і Ольга Михайлів,
по 20.00 дол. С. і П. Щурі, Й. і С. Іванчуки. Мирон і Мирося Сірий, Ольга Пахолок, Володимир Михайлів, І. і С. Геврик, Максим Курис, І. Соневицький, Александер Кузишин, Михаїл і Анна Думка,
15.00 дол. Оксана Клюфас,
по 10.00 дол. Ольга Титла, Михайло і Наталія Білоус, І... (нечітке), Марія Угорчак,
5.00 дол. К. Шевчук,

Товариство Свята Софія — комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Св. Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-73380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В БРАЗИЛІЇ

40-ліття КЛЕМ-у

Члени Управи Організації Молоді КЛЕМ у Бразилії

Цього року минає 40-ліття з того часу, коли на самому вершку в Піко Марумбі гурток молодих студентів задумав створити при Хліборобсько-Освітньому Союзі Молодечу Організацію, в якій молодь могла б самобутньо влаштовувати культурні й розривкові імпрези, незважаючи на її релігійну чи політичну приналежність та щоб спільно плекати українські традиції, звичаї та побутові вияви, закріплювати душами молоді хрустальну любов до чудової країни своїх батьків, вивчати українознавство, а зокрема культуру й мистецтво.

На Загальних зборах Х. О. С.-у 1-го серпня 1946 року було створено в Бразилії Організацію Молоді КЛЕМ, що є Департаментом Молоді ХОС-у (мабуть, це перша українська молодеча організація з національним характером створена в Бразилії).

Перший голова цієї організації був Петро Кішка. КЛЕМ розгорнув жваву діяльність з початку свого існування. В короткому часі були створені в Філіях ХОС-у 7 відділів КЛЕМ-у, в таких місцевостях: Куритиба в Портоні, в місті Апукарана, Понта Ґросса, Уніон да Віторія, Іраті, Порто Алеґре, Кампо Моврон, а централя була в Куритибі.

Для осягнення своєї мети багато осіб, які належали до організації КЛЕМ, тепер є визначними особами, які включилися в культурне, соціяльне і політичне життя в Бразилії.

Молоді люди, які належать до КЛЕМ-у, — це в більшості наші студенти, які в суботу й неділю зустрічаються, спільно обговорюють різні теми та влаштовують різні імпрези для своїх членів: молодечі забави, сходини, товариські зустрічі, вечірки, академії, спільні прогулянки й інше.

До управи КЛЕМ-у належать такі особи: почесний голова Ілярій Безручко, голова — Сергій Мацюра; заступник — Корнелій Шмулик, секретарі — Мірна Слава Волошин, Юліяна Бащин; скарбники: Анна Шмулик та Павло Стагера: Розривковий відділ: Єлизавета Мацюра, Юлій Стоцький, Ірина Жук, Кондрат Мартинюк, Юліяна Кобрен, Євген Шмулик, Методій Стоцький; Культурний відділ: Одарка Білоніцька, Катя Баран, Марія Жук, Марсело Мартінс, Петро Білоніцький, молодший; Спортовий відділ: Ігор Баран, Павло Мацюра, Жільсон Костин, Зв'язків: Іван Кіндра, Петро Баран; Контрольна комісія: Євген Чмир, Олесь Сисак та Богдан Бундза. 7 й 8-го лютого 1987 року КЛЕМ буде господарем XIV Конґресу Українсько-Бразилійської Молоді. На цей з'їзд прийдуть коло 600 молодих українців з різних околиць Бразилії, щоб обговорити різні теми, які торкаються нашої громади. Доповіді будуть спрямовані на Тисячоліття Хрищення Руси-України. Обговорюватиметься можливість висвітлення фільму „Жнива Розпачу".

Ці річниці нас особливо зобов'язують, ми мусимо скріпити наші ряди і з більшою наполегливістю та відповідальністю продовжувати працю наших попередників.

У 40-ліття КЛЕМ-у висловлюємо признання і пошану управі та всім членам, а разом з цим бажаємо сил, витривалости та успіхів в дальшій праці для української громади та для потребуючої України!

Корнелій Шмулик

Словенський...

Закінчення зі стор. 2

ся тільки по-російському і що українських технічних словників, фактично, не можливо роздобути. А коли провокативно запитав директора Харківського будинку культури, як треба розуміти той факт, що всі написи, усі програми й геть усе, що ми побачили й почули в будинку культури в українському місті Харкові, відбувається по-російському — то цей директор відповів на моє питання, мовляв, „російська мова — велика і вона спільна для всіх" — пише не без іронії словенський журналіст. Далі Антін Рупник зазначає, що його боляче вразив той факт, що на пам'ятнику жертвам Другої світової війни, які принесло їй це українське місто, він не міг знайти найменшого сліду хоч будь-чого українського.

Звертаючи увагу на майже суцільну русифікацію Харкова, словенський журналіст пише, що подекуди можна зустріти двомовні написи, й рідко українські... Характеристикою українського письма є „і" з „крапкою" — додає він. І тому місто Харків мусимо писати „Харків", а не „Харьков".

Харків був першою столицею підсовєтської України, а 1934 року столицю перенесено до Києва, древнього русько-українського осередку, — підкреслює Рупник. - І назву цього міста треба вимовляти і писати як „Київ", а не як „Киев". Але дороговкази (тобто орієнтаційні написи) ведуть не до українського Києва, а до російського „Киева".

Українська мова, — продовжує люблянський кореспондент, — не знає прикметника „совєтський", а має своє традиційне похідне слово від іменника „рада" — „радянський". Щоденна газета „Радянська Україна" має в заголовку орден Леніна з російським написом. А в другому ордені в заголовку цієї газети пролетарське гасло „Пролетарі всіх країн єднайтеся"! — також по-російському, а над наголовком ще раз — цього разу по-українському.

На закінчення цієї статті, коментатор Орест Власов пише, що маючи, очевидно, на увазі газету „Радянська Україна" і стан в Україні в цілому, кореспондент люблянської газети „Дело" Антін Рупник тому й назвав свою статтю „Радянська Україна по-російському".

Молода балерина Н. Бачинська знову виступила в „Лускунчику"

Кінґстон, Н. Й. — В місцевій газеті „Фріман" з 14-го грудня є допис про балетну компанію околиць Кетскілл та її виступ в річній постановці „Лускунчика" („Наткрекер".

В дописі згадано також про Ніну Бачинську, 13-літню доню Олени і Володимира Бачинських, яка від років ходить до Школи американського балету в Ню Йорку з надією стати професійною балериною. Ніна уже три роки виступає з Нюйоркською балетною кампанією, та цього року знову виступала в славнім балеті Чайковського „Лускунчик" враз із своїм батьком Володимиром, який виступав в ролі магіка Герр Дроссельмаєра.

Цьогорічна постанова балету „Лускунчик" Кетскильським балетним театром, в якому виступали понад 60 танцюристів відбулася в днях 19-го до 21-го грудня ц.р., в Алстер Центрі, Н. Й.

Пам'ятаймо про потребуючих

Завдяки незвичайній жертвенності українського громадянства ЗУАДК зумів в останніх роках провести в життя кілька більших харитативних акцій, що з них на особливе признання та увагу заслуговує земельний проєкт у Бразилії.

Від червня ц. р. ЗУАДК доповнив двома дотаціями по 5,000 дол. зібрану вже суму 50,000 дол. на Земельний Фонд у Бразилії. Тобто, зі щедрих пожертв українського громадянства в ЗСА та із запасного фонду ЗУАДК досі вплинуло 60,000 дол. на закуп землі для тамошніх хліборобів. Допомоговий комітет у Прудентополі за 8,000 дол. закупив дальших 40 алкерів землі й на них створив 7 нових господарств, що їх власниками стали такі українці: Василь Снак, Євген Назарко, Василь Дерка, Дмитро Гуль, Павло Гайоха, Іван Остасюк і Рафаїл Кушла.

Кількість самовистачальних господарств зростає. Вони приміщені близько церков і шкіл, до яких масово вчащає наша молодь. Завдяки українському католицькому й православному духовенству, а зокрема оо. Василіянам, Сестрам Служебницям, Катехиткам, а згодом і Василіянкам, молодь стала дуже релігійною (на це вказують численні духовні покликання) і національно свідомою. УКЦ у Бразилії очолює незвичайно ревний Владика Єфрем Кривий, а УПЦ очолює відданий Божій і народній справі адміністратор о. Микола Милость.

Не жаліймо і в майбутньому грошей на земельний проєкт, який рятує сотні нашої молоді від нужди, неграмотности та асиміляції!

* *
*

Заходами керівника експедиції ЗУАДК Василя Березюка від 1-го червня до 30-го листопада ц. р. вислано 284 пачки з одягом і взуттям для потребуючих українців на поселеннях, в тому 22 пачки до Бразилії за поштовою оплатою 2,921 дол., та 212 пачок до Східньої Европи за оплатою 5,815 дол.

В останньому році відділ ЗУАДК у Трентоні доставив до Централі в Філядельфії 155 пачок з одягом і взуттям, що їх безінтересовно заготовила, посортувала, а в потребі й випрала одяг членкиня Управи Ганна Мацканич.

* *
*

ЗУАДК поніс велику втрату. З його організованих лав несподівано вибув на 63 році трудолюбивого життя зразковий муж довір'я з Трентону Іван Стрижаківський, який тісно співпрацював з Централею і за короткий час зумів доставити кілька тисяч долярів і понад 400 пачок з одягом і взуттям для потребуючих. Вдячну пам'ять про нього збереже українська громада.

* *
*

Зв'язковою ЗУАДК в Скач Плейн у Ню Джерзі стала відома зі своєї жертвенности молода активістка Наталка Дубик

* *
*

Організаційна комісія закликає добровольців з наших осередків у ЗСА голоситися до співпраці зі ЗУАДК, який тільки тоді зможе вдоволяюче вив'язатися зі своїх відповідальних і нелегких обов'язків, коли мужі довір'я , або в більших місцевостях новоосновані відділи нашої харитативної установи поспішать йому з допомогою.

Зі зростом числа потребуючих мусимо пожвавити і збільшити теж нашу доброчинну діяльність. Нагода для цього трапляється у Праздник Христового Різдва, в якому відсвіжуються наші релігійні почування та згідно з традицією посилюється наша жертвенність. Даємо дарунки рідним і близьким. Обдаруймо теж тих, які найбільше потребують нашої допомоги в Південній Америці й під московською займанщиною, а зокрема старців, немічних та сиріт...

З різдвом Христа і Новим Роком Екзекутива ЗУАДК складає найсердечніші побажання всім жертводавцям на харитативні цілі та заохочує усіх заможніших українських громадян включитися в допомогові акції.

О. Т.

Пам'ятаймо про старших

У вівторок, 25 листопада ц.р., у вечірніх годинах в приміщенні Українського Громадського Дому ім. свв. Петра і Павла для сеньйорів в Скарборо, Канада відбулася дуже важлива нарада, участь у якій взяли Владика Ізидор Борецький, о. крилошанин І. Ващук, ігумен оо. Студитів Е. Волинський, о.о. Т. Дусанівський, І. Барщик і М. Лучка та представники українських церковних і світських організацій. Господарем наради була дирекція Громадського Дому ім. свв. Петра і Павла, яку відкрив управитель д-р О. Сокольський і, привітавши учасників, попросив до слова о. крилошанина І. Ващука, — голову дирекції та досвідченого організатора, вже кількох Домів для старших (Скарборо, Гамільтон, і Кіченер).

Розбудова українських домів, для старших віком у нашій Торонтонській епархії, щораз збільшується; інші є у підготові. Тому найвищий час у зв'язку з різними легальними, організаційними й матеріяльними проблемами є створення одної координаційної установи, всіх українських домів для старших, членами якої були б українські католицькі організації, парафії і поодинокі особи, під духовною опікою нашого Владики. Отець крилошанин І. Ващук докладно в деталях розпрацював проєкт-статут для такої установи, враховуючи великі потреби нашої громади у ділянці допомоги для наших старших священиків і парафіян. В дальшій праці можна буде розрахувати на моральну і матеріяльну допомогу наших різних українських організацій. До поданого проєкту, який присутні прийняли з захопленням, висловилися: Ірина Вжесневська, д-р О. Сокольський, М. Хомин, ред. В. Дідюк, Л. Яківчик, адвокат Л. Козак, Ігумен оо. Студитів Е. Волинський, А. Роздольський й інші Владика Ізидор, ствердивши потребу такої установи, подав ще кілька дуже влучних думок, подякував ініціяторам і реалізаторам цього великого діла, запевняючи його повну всебічну підтримку, та благословляючи закінчив нараду молитвою.

Друга частина нарад у гарному настрою проходила при спільній вечері всіх учасників нарад і активніших жителів Українського Громадського Дому ім. свв. Петра і Павла, що була присвячена відзначенню 75-річчя трудолюбивого життя нашого дорогого Владики Ізидора. У гарно прибраній їдальні Дому на почесному місці виднів напис „Вітайте, Дорогий Владико з 75-річчям"!

Вечерю відкрив, привітавши учасників, управитель дому д-р О. Сокольський, відкривши „несподіванку" перед Владикою, що це...„ми зійшлися, щоби бодай скромно віддати честь й пошану Вам Дорогий Владико, за всі Ваші труди й працю, для нашої церкви і народу та побажати Вам ще довгих, міцних і здорових років прожити"... Присутні спонтанно відспівали „Многая Літа". Д-р О. Сокольський додатково ще представив мґра В. Кліша, дир. І. Бойка, мґр М. Ромаха і інж. Я. Соколика, голову відділу КУК в Торонто та багатьох жителів Дому і просив Владику провести молитву. Під час вечері із словом виступив інж. О. Соколик, привітавши Владику з 75-річчям від цілої зорганізованої української спільноти Торонто і околиці. О. крилошанин І. Ващук, вітаючи Владику від духовенства, вказав на його велику працю для нашої епархії, нашої церкви і народу в цілому; підкреслив важливість сьогоднішньої наради, на якій обговорено і прийнято рішення, щоб у найближчому часі, як тільки будуть пророблені всі підготовчі праці адвокатом Л. Козаком, для залеґалізовання запроєктованої корпорації, ще в половині 1987 року зможемо відбути з'їзд і приступити до праці.

Від Українського Громадського Дому і парафії свв. Петра і Павла, ювілейну картку з численними підписами на пам'ятку чудову мистецьку картину вручив Владиці дяк парафії М. Цупер. Владика Ізидор щиро подякував за несподіванку, яку зробили йому з нагоди 75-річчя, та за признання й пошану. „Все це я завдячую Богові і моїм дорогим вірним, бо тільки з їхньою допомогою, ми спільно могли виконати все те, що ми плянували. Спільними силами ми далі мусимо працювати для нашої Церкви і народу, які у теперішніх часах переходять страшну комуністичну неволю. „Ще одне спонтанне „Многоліттє" молитва подяки, а опісля чисельні учасники вже особисто складали свої побажання Владиці.

На маргінесі цієї нагоди, дивлячись на Владику, його енергію і активну всебічну працю для церкви і народу, ми ніяк не могли подумати, і ще сьогодні тяжко повірити чи часом немає „помилки" в рахунку, що вже таки 75-ка. З цієї нагоди бажаємо йому сто років, просимо Всевишнього, щоб надільв його силою духа та міцним і ще довгим-довгим здоров'ям. На Многії Літа, Владико!

В. Дідюк

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ" — Дж. А. „КІКЕРС" С.К. 1:0

Цими змаганнями, що відбулися в неділю, 7-го грудня ц.р., на площі Фарчерс Ґров в Юніон, Н. Дж., „Ч. Січ" започаткувала свої виступи за аматорську чашу ЗСА. Суперником „Січовиків" був не дуже зручний для наших футболістів німецький клюб з Трентону, з яким вони в минулих сезоних у найкращому випадку закінчували зустрічі ремісовими вислідами. Цим разом наша дружина, врешті, „проломила лід". На протязі повних 90-ти хвилин „Ч. Січ" надавала тон в грі, в якій дефензивні лінії і воротар гостей мали багато праці. Першу можливість відкрити конто голів „Січовики" мали в 16-ій хвилині, коли Апостато з гарної акції А. Бакуна післав м'яч понад поперечку воріт, оминувши в дорозі воротаря німців. В 21-ій хвилині після чергової чудової комбінації Ансальма — А. Бакуна — Чижовича, Апостато цим разом з близької віддалі вмістив м'яч в сітку воріт „Кікерса" 1:0. Як пізніше показалося цей ґоль і перерішив долю змагань.

Ще перед перервою „Січовики" створили кілька критичних моментів під воротами німців, одначе, досвідчені оборонці і енерґійний воротар гостей успішно ліквідували небезпеки. За цей час німці, в свою чергу, створили одну реальну можливість здобути ґоля, одначе їх напасник перестрілив поруч воріт „Ч. Січі".

Образ гри не змінився і після переваги, за виїмком того, що суперники почали втрачати спортову поведінку стягаючи на себе декілька попереджень судді, а далі серйозніші попередження — трикратно жовтими карт ками і, врешті, в кінцевій фазі зустрічі їх воротар був вилучений з гри червоною карткою.

„Січовики" продовжували швидку й на вищому рівні гру, завдяки якій наш напад часто гостював під воротами німців, які в свою чергу, міцно тримали на „замку" ці ворота і тому вислід не змінився до кінця цих, без сумніву, найкращих змагань сезону.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Ромійо, Сабрій, Павлюс, Торій, Брієнза, Ансальмо, Каміка, А. Бакун, Апосато, Чижович, Чекійо, д-р В. Бакун. Провідник Вол. Бакун.

Наступним конкурентом „Ч. Січі" в цій серії за два тижні буде переможець Керні Протіґіз (один із чолових клюбів з Портуґальсько-Американської Футбольної Ліги).

(от)

С К СУМ-А „КРИЛАТІ" — НОРТ ТЕРРІТАВН С. К. 2:1

Після серії поразок перша дружина СК СУМ-А „Крилаті" здобули першу в сезоні перемогу за чемпіонат І-ої дивізії Істерн Дистрикт Ліги. В звітових змаганнях, що відбулися в неділю, 7-го грудня ц.р., обидва переможні ґолі для нашої дружини здобув Б. Куцина. Резерва „Крилатих" зазнала поразки 1:2 з клюбом „Сапрісса", який в показнику табелі ігор займає друге місце. Після звітової перемоги 1-ша дружина із трьома точками займає в показнику табелі семи дружин шосте місце.

УСК НЮ ЙОРК — „АДРІЯТИК" С. К. 2:6

У чергових першенських змаганнях ІІ-ої дивізії Космополітальної Ліґи перша наша дружина грала в ослабленому складі, в якому бракувало трьох чолових футболістів, які „застрягли" на переповнених автомобілями дорогах.

Вже до перерви „Адріятик" провадив 2:0. Після перерви наші футболісти вирівняли вислід, але суперники почали брутально поводитися на площі, зумисне їх змагун поранив око нашого воротаря Клебера, у висліді чого здобули чергові ґолі. В часі гри глядачі „Адріятику" викрикали провокативні слова, називали змагунів „російськими свиньми". В кінцевій стадії тієї зустрічі провідник дружини „Адріятик" заатакував провідника резерви УСК-у з наміром його побити. Провід дружини УСК-у опротестовував цю неспортову поведінку „Адріятик", зазначивши що ця поведінка була основною причиною перемоги цього клюбу. Ґолі для УСК-у здобули: Лизаґара і Валяско.

Резервова дружина УСК-у лідер в резервовій дивізії перемогла резерву „Адріятик" високим вислідом — 6:3.

С. К.

„Я ЗАЧАРОВАНИЙ ГРОЮ КИЇВСЬКИХ ФУТБОЛІСТІВ... ВВАЖАЮ КИЇВСЬКУ ДРУЖИНУ НАЙСИЛЬНІШОЮ В СВІТІ..."

Стефан Таррас, відомий шведський спортовий журналіст, співробітник англійського журналу „Ворлд Саккер" і таких чолових видань, як „Кіккер" і „Футмаґазін", недавно відвідав Київ, де в зустрічі з місцевими спортовими журналістами висловив свої спостереження про київську футбольну дружину. На запитання кореспондента „Спортивної Газети" які ж справи привели шведського журналіста до Києва? С. Таррас відповів: — „Я вважаю ваше „Динамо" найсильнішою клюбовою дружиною світу... У Києві я вперше, хоч поїздив по світі чимало. Чудове місто з безліччю історичних пам'яток, привітливих посмішок, симпатичних людей..."

Обговорюючи в своїй статі в київській „Спортивній Газеті" ч. 145, виступи київлян на міжнародній арені, Таррас, між іншим писав: „коли вони виграли (йдеться про фінал за чашу Европи з „Атлетіко" Мадрид) в травні нинішнього року чашу Европи, то зробили це в дивній, елеґантній розумній манері. І на рівні футболу, небаченому протягом тривалого часу на міжнародній сцені:... я дивився також на їх гру з англійським клюбом „Манчестер Юнайтед" на турнірі в Амстердамі... У перші 45 хвилин дотепними подачами в один дотик, митєвими комбінаціями, далекими розчиняючими передачами м'яча вони викликали овації амстердамської публіки, котрі все ще пам'ятають леґендарний місцевий „Аякс" часів Кройфа, Неєсенса та інших „зірок".

Про тренера київляни Валерія Лобановського Таррас написав: „Тренер київлян виявив видатний інтелект і знання гри, дуже наполегливо працюючи над двома базовими принципами футбольного мистецтва технікою та взаємодією змагунів мовою подач. Кожен змагун київлян володіє м'ячем такою мірою, яка дозволяє контролювати будь-яку важку ігрову ситуацію, не боється її, що часто вирішує долю усієї гри... разом з сенсаційною підготовленістю, яка містить у собі витривалість, швидкість, зміну ритму, разом з вражаючою творчою фантазією змагунів — це робить київлян дружиною нового типу. Сьогодні київська дружина є провідним клюбом не тільки в Европі а й, можливо, у світі. Особисто я не бачу сили, яка б могла кинути їй виклик..."

(от)

ВІДІЙШЛИ
● ВІД НАС ●

КИПРІЯН ҐАЛИК, член УНС Відд. 293-го в Брукліні, Н.Й., помер 7-го вересня 1986 року на 93-му році життя. Нар. 14-го серпня 1893 року в Польщі. Залишив у смутку сина Івана.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Форостина, секр.

АНАСТАЗІЯ БІЛОВУС, член УНС Відд. 146-го ім. Івана Франка у Воррені, Миш., померла 7-го червня 1986 року на 77-му році життя. Нар. 1909 року в селі Завишень, по. Сокаль, Україна. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку мужа Осипа, сина Ярослава з дружиною, сестер Катерину Іванчук і Марію Устименко, 3-ох внуків та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 11-го червня 1986 року на Українському Національному Цвинтарі у Вашінгтоні, Д.К.
Вічна Їй Пам'ять!
Г. Корбяк, секр.

ІВАН ЛИЧАТИН, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабеті, Н.Дж., помер 28-го жовтня 1986 року на 77-му році життя. Нар. 1909 року в Елизабет, Н.Дж. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Ненсі, сина Івана, доньку Еву з мужем, сестру Анну Чичко. Похорон відбувся на цвинтарі Сомерсет Гиллс Меморіял Парк в Баскінг Ридж, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Хитра, секр.

ПЕТРО ГАННІС, член УНС Відд. 236-го Т-ва „Вільні Козаки" в Сейр, Па., помер 17-го листопада 1986 року на 68-му році життя. Нар. 1918 року в Корнінґ, Н.Й. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Розу, доньки — Гелен Сайдс і Ірену Слокам, сина Михайла, брата Павла і дальшу родину. Похорон відбувся 20-го листопада 1986 року на укр. кат. цвинтарі в Атенс Тавншип, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар